

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U ZENICI
Broj: 43 0 St 274553 26 Res
Zenica, 15.07.2026.godine

Općinski sud u Zenici, sudija Dino Aličić, u pravnoj stvari predlagača Federacija BiH, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, koju zastupaju premijer Federacije Bosne i Hercegovine, punomoćnik Hakija Zaimović, advokat iz Sarajeva i punomoćnik Feđad Začiragić, advokat iz Sarajeva, odlučujući o prijedlogu za otvaranje postupka vanredne uprave nad pravnim licem privredno društvo Nova Željezara Zenica d.o.o. Zenica, sa sjedištem u Zenici, Bulevar kralja Tvrtka I broj 17, matični broj 43-01-0364-09, porezni identifikacioni broj 4218019500004, kojeg zastupaju direktor Ahmed Hamzić i punomoćnik Suad Slipičević, advokat iz Sarajeva, van ročišta, dana 15.07.2026.godine, donio je

RJEŠENJE

I

Odbija se prijedlog predlagača, za otvaranje postupka vanredne uprave nad pravnim licem privredno društvo Nova Željezara Zenica d.o.o. Zenica, sa sjedištem u Zenici, Bulevar kralja Tvrtka I broj 17, matični broj 43-01-0364-09, porezni identifikacioni broj 4218019500004.

II

Odbija se prijedlog predlagača, za potvrdu imenovanja Sene Šaranović, za vanrednog upravnika u privrednom društvu Nova Željezara Zenica d.o.o. Zenica, sa sjedištem u Zenici, Bulevar kralja Tvrtka I broj 17, matični broj 43-01-0364-09, porezni identifikacioni broj 4218019500004

III

Po pravosnažnosti ovog rješenja prestaje privremena mjera određena rješenjem ovog suda broj 43 0 St 274553 26 Res od 29.06.2026.godine, izmijenjena i dopunjena rješenjem ovog suda broj 43 0 St 274553 26 Res od 07.07.2026.godine.

IV

Ovo rješenje će se odmah javno objaviti na web stranici suda i o njemu izdati zvanično saopćenje, te dostaviti predlagaču, dužniku, stečajnom sudu i privremenom stečajnom upravniku.

Obrazloženje

Prijedlogom od 19.06.2026.godine, predloženo je otvaranje postupka vanredne uprave nad gore označenim društvom.

U činjeničnim navodima prijedloga, između ostalog, predlagač navodi: da isti podnosi kao ovlašteni predlagač u smislu čl. 12. st. 1., tač. c) Zakona o postupku vanredne uprave u privrednom društvu Nova Željezara Zenica d.o.o. Zenica od posebnog sistemskog značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH“, broj: 45/26, u daljem tekstu: ZOPVU).

Označava dužnika njegovim registarskim podacima i opisuje njegovu platežnu nesposobnost. Ovdje je odmah cjelishodno navesti da identitet dužnika, kao i njegova platežna nesposobnost nisu sporne između predlagača i dužnika, tj. nesporno je da u konkretnom slučaju kod dužnika postoji stečajni razlog.

Umjesto konkretnih dokaza neuređenog stečaja u smislu čl. 13. st. 1. tač. c) ZOPVU, predlagač u izvornom prijedlogu, u tački c) navodi niz tvrdnji koje se mogu rezimirati, da neuređeno provođenje stečajnog postupka nad društvom Nova Željezara Zenica d.o.o. Zenica, prema navodima predlagača, izazvalo bi ozbiljne sistemske posljedice po ekonomiju Federacije BiH. Kao ključne posljedice navode se gubitak radnih mjesta, poremećaji u dobavljačkim lancima i industrijskoj proizvodnji, negativan uticaj na infrastrukturne sisteme, smanjenje javnih prihoda, rizik od lančane nelikvidnosti među povjeriocima, ugrožavanje okolišnih, sigurnosnih i radnopravnih obaveza te narušavanje lokalne, regionalne i federalne ekonomske stabilnosti. Na osnovu tih tvrdnji zaključuje se da postoji javni i ekonomski interes za razmatranje i eventualno otvaranje postupka vanredne uprave umjesto neuređenog stečaja. Niti jedna od tvrdnji nije potkrijepljena bilo kakvim dokazom uz izvorni prijedlog.

Dalje, u prijedlogu ne navodi popis poznatih povjerilaca, podatke o sredstvima osiguranja, sudskim i izvršnim postupcima, zaposlenima, dobavljačima, javnim prihodima, kritičnim ugovorima, dozvolama i koncesijama, već predlaže da sud, službenim putem pribavi te podatke.

Predlaže moratorij u trajanju od 12 mjeseci, uz početni stabilizacijski period u trajanju od 90 dana, navodi da je nad dužnikom pokrenut prethodni stečajni postupak kod ovog suda pod brojem 43 0 St 268975 25 St, predlaže potvrdu imenovanja vanrednog upravnika ali ga u prijedlogu ne imenuje.

U prilogu svog prijedloga, predlagač dostavlja sudu isprave: Odluka o usvajanju Prijedloga za otvaranje postupka vanredne uprave, rješenje o imenovanju vanrednog upravnika, zahtjev za odgodu ročišta broj: 08-02-1-977/26 od 26.05.2026. godine, odgovor privremenog stečajnog upravnika od 29.05.2026. godine, Urgencija - zahtjev za odgodu ročišta broj: 08-02-1-977-1/26 od 15.06.2026. godine, te dokaze koji se odnose na ispunjavanje uslova za imenovanje vanrednog upravnika u privremenom režimu.

Nakon prethodnog ispitivanja prijedloga i dostavljenih priloga, sud je utvrdio da se na osnovu istih ne može formirati činjenična osnova za odlučivanje o prijedlogu.

S tim u vezi, rješenjem ovog suda broj gornji od 30.06.2026.godine, sud je naložio predlagaču da u roku od 8 dana, ispravi i dopuni prijedlog za otvaranje postupka vanredne, na način precizno određen u st. I izreke istog, te iz razloga detaljno opisanih u njegovom obrazloženju.

Prijedlog za otvaranje postupka je podnesak u smislu odredbi čl. 334. ZPP, stoga mora ispunjavati sve kriterije urednog (ispravnog i potpunog) podneska, da bi se na osnovu njega moglo postupati i odlučivati, te su za slučaj njegove neurednosti, slijedom gore citiranih propisa, mjerodavne pomenute odredbe čl. 334. i 336. ZPP, koje obavezuju sud (*sud će podnositelju vratiti podnesak radi ispravke ili dopune*), da neuređan podnesak vrati podnosiocu, ovo posebno kada imamo u vidu da odredbe čl. 16. ZOPVU, početak toka rokova, koji su u ovom postupku hitni, vezuju za **momenat prijema urednog prijedloga**. Međutim,

za razliku od redovnih sudskih postupaka, a po ocjeni ovog suda, u ovom posebnom postupku imajući u vidu njegov karakter, eventualno neotklanjanje nedostataka, sud ne može procesno sankcionisati, već će o prijedlogu donijeti meritornu odluku cijeneći činjenice navedene u prijedlogu, dokaze koji ih potvrđuju, u vezi sa svim drugim činjenicama i dokazima koje sud pribavi u skladu sa čl. 13. st. 3. i čl. 20. st. 5. i st. 6. ZOPVU..

U međuvremenu, sud je u skladu sa odredbom čl. 13. st. 3. ZOPVU, dopisima od 30.06.2026.godine, zatražio dostavu podataka od stečajnog suda i iz sudskog registra, dužnika, privremenog stečajnog upravnika, Porezne uprave Federacije BiH, JP Željeznice Federacije BiH d.o.o. Sarajevo, JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, BH-Gas d.o.o. Sarajevo.

Manjkavost Prijedloga u tačkama pod c), d) i e), otežalo je sudu zadatak da ispuni svoju zakonsku obavezu službenog pribavljanja podataka kod povezanih društava, banaka, javnih organa, registara, povjerilaca ili drugih trećih lica, jer ti subjekti nisu nikako ili nisu u dovoljnoj mjeri mapirani, pa je sudu ostalo da samostalno procjenjuje ko bi to subjekti mogli biti.

Dalje, sud je u skladu sa odredbama čl. 20. st. 5. i st. 6. ZOPVU, dopisom od 30.06.2026.godine, zatražio dostavu mišljenja Federalnog ministarstva finansija, Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine, Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine, Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine, Konkurencijskog vijeće Bosne i Hercegovine, Savjeta za državnu pomoć Bosne i Hercegovine.

Svi naprijed označeni subjekti dostavili su svoje odgovore, a ocjena njihovog sadržaja data je u nastavku.

Rješenjem broj gornji od 01.07.2026.godine, sud je u skladu sa odredbom čl. 20. st. 4. ZOPVU, zakazao (potom i održao) ročište radi izjašnjenja o prijedlogu, za dan 10.07.2026.godine, u 9 sati. Ovo rješenje je javno objavljeno na web stranici suda, oglasnoj tabli suda i o njemu izdato zvanično saopćenje, te dostavljeno predlagraču, dužniku i privremenom stečajnom upravniku. Rješenjem su javno pozvani povjerioci, predstavnik radnika, javni povjerioci ako im je to relevantno, te je određeno da svoj interes da prisustvuju ročištu trebaju najaviti sudu najkasnije do 07.07.2026.godine, pisanim podneskom u kojem će biti naveden konkretan dokaz da imaju taj status i poziv na ovaj broj predmeta, te da podnesci i najave pristigle sudu nakon isteka navedenog roka, neće se uzeti u obzir. Na ročištu su se o prijedlogu izjasnili punomoćnici predlagrača, punomoćnik dužnika, privremeni stečajni upravnik, te zainteresovane osobe koje su svoj interes za izjašnjenjem prethodno iskazale u skladu sa uputama iz rješenja.

Postupajući po nalogu suda, predlagrač je 07.07.2026.godine, dostavio Dopunu prijedloga broj 1029/2026 od 06.07.2026.godine, sa dokazima u prilogu. Sadržaj navedene dopune i priloženih dokaza bit će predmet ocjene u okviru analize ispunjenosti zakonskih uslova za otvaranje postupka vanredne uprave, odnosno ispitivanja da li su te pretpostavke ostvarene u konkretnom slučaju. Dostava Dopusnog prijedloga, u smislu čl. 16. st. 3. ZOPVU, odredila je ovom sudu krajnji rok za odluku o prijedlogu, a to je 15.07.2026.godine.

S druge strane, dužnik je tokom ove faze postupka kontinuirano dostavljao svoja izjašnjenja o prijedlogu, iznoseći činjenice i predlažući dokaze kojima ih potvrđuje. Sadržaj činjenične i procesne građe dostavljene od dužnika, isto tako, bit će predmet ocjene, u

relevantnom dijelu, u okviru analize ispunjenosti zakonskih uslova za otvaranje postupka vanredne uprave, odnosno ispitivanja da li su te pretpostavke ostvarene u konkretnom slučaju

Zakonom o postupku vanredne uprave u privrednom društvu Nova Željezara Zenica d.o.o. Zenica od posebnog sistemskog značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine, zakonodavac je odredio da je navedeno privredno društvo od posebnog sistemskog značaja za Federaciju BiH, da se taj značaj manifestuje kroz segmente sistema iz čl. 9. st. 1. Zakona, te je u članu 2. stav (1) propisao ciljeve donošenja tog zakona.

Međutim, sistemski značaj dužnika u čl. 9. st. 1. ZOPVU, predstavlja apstraktnu zakonsku kvalifikaciju koju je odredio zakonodavac. Sama ta kvalifikacija ne znači da su u konkretnom slučaju ispunjene pretpostavke za otvaranje postupka vanredne uprave. Naprotiv, u postupku odlučivanja o prijedlogu sud je dužan samostalno utvrditi da li su, s obzirom na konkretno činjenično stanje, ostvarene sistemske posljedice zbog kolapsa dužnika, postoji li javni interes, da li je uvođenje vanredne uprave nužno i proporcionalno, kao i da li su ispunjene ostale zakonske pretpostavke za otvaranje postupka.

Ovo direktno proističe iz sadržaja odredbe čl. 9. st. 2. ZOPVU, koja propisuje da da sud u postupku odlučivanja o otvaranju postupka vanredne uprave samostalno utvrđuje da li u konkretnom trenutku postoje sistemske posljedice, javni interes, nužnost, proporcionalnost i drugi uslovi iz člana 10. ovog zakona.

Citirana odredba čl. 9. st. 2. ZOPVU, direktno upućuje na zaključak da pristup prijedlogu i njegova ocjena primjenom formule, koja se može izraziti na način: „*usvojen zakon + podnesen prijedlog = rješenje o otvaranju postupka vanredne uprave*“, nije garant pravilne i zakonite sudske odluke.

Dalje, odredba čl. 10. st. 1. ZOPVU, propisuje da će sud otvoriti postupak vanredne uprave nad dužnikom iz člana 8. ovog zakona ako utvrdi da kod dužnika postoji platežna nesposobnost ili prijeteća platežna nesposobnost.

U najkraćem, u vezi uslova za otvaranje postupka vanredne uprave, isti su Zakonom postavljeni kumulativno i ogledaju se najprije u postojanju platežne nesposobnost ili prijeteće platežne nesposobnost (čl. 10. st. 1.), kao „redovne i opće“ pretpostavke za sam (redovni) stečajni postupak, te postojanja sistemskih posljedica, javnog interesa, nužnosti i proporcionalnosti (čl. 9. st. 2.), kao „vanrednih i posebnih“ pretpostavki za sam vanredni postupak, vanredne uprave.

Sve ove pretpostavke predstavljaju pravne uslove čije se postojanje utvrđuje na osnovu konkretnih činjenica i dokaza izvedenih u postupku, a koje sud mora utvrditi samostalno iz stanja spisa, kako bi prijedlog za otvaranje postupka vanredne uprave ocijenio osnovanim i otvorio postupak vanredne uprave nad dužnikom.

Postojanje ovih redovnih pretpostavki, samo za sebe nije osnov za otvaranje postupka vanredne uprave. Također, ni čin donošenja ovog posebnog Zakona i u njemu apstraktna kvalifikacija da je dužnik od sistemskog značaja, samo za sebe, ne znači da su ove pretpostavke ostvarene. Da stvar bude još složenija, vanredne i posebne materijalno pravne pretpostavke za otvaranje postupka vanredne uprave, Zakon postavlja u vidu pravnih standarda, koji predstavljaju kompleks činjenica, za koje sudu treba ponuditi konkretne dokaze, na osnovu kojih bi sud utvrdio da su činjenice dokazane, a pravni standardi postavljeni čl. 9. st. 2.,

ostvareni u svakom konkretnom slučaju. Drugačije rečeno, sistemske posljedice moraju biti konkretizovane kroz segmente sistema iz čl. 9. st. 1. i potkrijepljene dokazima koji omogućavaju njihovu nezavisnu sudsku provjeru. Također, ponuđeni dokazi moraju biti pružiti dovoljnu osnovu za zaključak da je vanredna uprava (kao mjera intervencionizma), u javnom interesu, da je nužna i da je proporcionalna.

Za odlučivanje o osnovanosti podnesenog prijedloga, uz već pomenute odredbe, relevantne su i odredbe čl. 13. i 21. ZOPVU, a sve to potrebno je vremenski uokviriti, u za sud hitne, kratke i imperativne rokove iz čl. 16. ZOPVU.

Za potpunu predstavu o uslovima za otvaranje postupka vanredne uprave prema ZOPVU i ulozi koju je zakonodavac namijenio sudu kod ocjene ispunjenosti uslova, potrebno je napraviti i komparativnu pravnu analizu, u kojoj ćemo dodatno uzeti u obzir i to ko sve ima procesnu legitimaciju za pokretanje postupka.

Prema ZOPVU, uslovi su postavljeni u vidu apstraktnih pravnih standarda i insolventnosti, koje sud treba da ocijeni u svakom konkretnom slučaju, a na osnovu sudu ponuđenih dokaza. Zakon ne propisuje kvantitativne kriterije za ocjenu sistemskog značaja, a procesno legitimisana, između ostalih je i Vlada, pa čak i protivno volji dužnika, kakav je slučaj u ovom predmetu.

Poznat je regionalni primjer hrvatskog „Lex Agorkora“. Ovaj zakon propisuje opće i unaprijed određene kriterije (broj zaposlenih i iznos bilansnih obaveza). Komparativnopravno gledano, hrvatski model objektivizira sistemski značaj kroz unaprijed određene mjerljive kriterije, dok ZOPVU individualizira adresata zakona i prepušta sudu da sadržaj ključnih uslova popuni ocjenom u konkretnom slučaju. Ovlašteni predlagači su dužnik, te vjerovnik, ali samo uz saglasnost dužnika, dok javna vlast nije ovlašten predlagač. Prema tome, hrvatski model sistemski značaj dužnika definira kroz konkretne parametre (dug preko 7,5 milijardi kuna, tj. 2% BDP-a i više od 5.000 zaposlenih), svodeći ulogu suda na puku provjeru postojanja ovih činjenica.

Vrlo je slično kod italijanskog i njemačkog modela, pa i nekih drugih evropskih. Uslovi i pretpostavke su u znatnoj mjeri konkretizovani i objektivizirani, kroz unaprijed zakonom propisane kriterije, kvantitativne prirode, pa je uloga suda usmjerena na provjeru postoji li traženi kvantitet. Vlada nije ovlašten predlagač.

Prema tome, naš zakonodavac je predvidio različitu koncepciju sudske kontrole. U hrvatskom, italijanskom i njemačkom modelu zakonodavac je ključni dio procjene unaprijed ugradio u zakonske kriterije, dok je u ZOPVU zakonodavac obavezao sud da izvrši ocjenu ključnih pretpostavki, kroz zadatak da u svakom konkretnom slučaju utvrdi postojanje sistemskih posljedica, javnog interesa, nužnosti i proporcionalnosti kao otvorenih pravnih standarda. **Prednje dodatno potvrđuje sadržaj odredbi čl. 1. st. 3. i 4. ZOPVU, da navođenje dužnika u ovom zakonu ne znači otvaranje postupka vanredne uprave, te da se postupak vanredne uprave može otvoriti samo rješenjem suda, nakon što sud utvrdi da su ispunjeni svi uslovi za otvaranje postupka propisani ovim zakonom.**

Stoga, ZOPVU stavlja sud u izuzetno zahtjevnu procesnu i dokaznu poziciju, jer sud nije pozvan samo da utvrdi činjenice, nego da na osnovu utvrđenih činjenica izvrši potpunu, nezavisnu i efektivnu kontrolu svih pretpostavki koje opravdavaju primjenu jednog vanrednog pravnog režima, kao što je uvođenje vanredne uprave. Što je veći stepen sudske odgovornosti

za primjenu otvorenih pravnih standarda, to je veći i teret predlagača da sudu ponudi činjeničnu i dokaznu osnovu koja omogućava zakonitu i obrazloženu odluku.

Naprijed je prikazano čime se sve sud mora rukovoditi kako bi donio pravilnu i zakonitu odluku.

Iz svega navedenog proizlazi da kvalitet sudske kontrole kada odlučuje o prijedlogu za otvaranje postupka vanredne uprave mora biti posebno visok. Posebno je relevantno za konkretnu situaciju što je predlagač izvršna vlast i pokreće postupak protiv volje dužnika koji je direktni adresat zakona, dok su zakonom odlučne pretpostavke za otvaranje postupka u značajnom dijelu oblikovane kao otvoreni pravni standardi, tj. sistemske posljedice, javni interes, nužnost i proporcionalnost, čiji sadržaj sud mora samostalno utvrditi na osnovu konkretnih činjenica i ponuđenih dokaza.

Zbog toga sud ne može ostati na nivou formalne kontrole prijedloga niti nekritički prihvatiti procjene predlagača, već je dužan provesti potpunu kontrolu svih zakonskih pretpostavki i u obrazloženju odluke jasno pokazati na kojim utvrđenim činjenicama i dokazima zasniva zaključak da su ispunjeni uslovi za otvaranje postupka vanredne uprave.

Svega navedenog moraju biti svjesni svi učesnici postupka. Upravo zbog obima i intenziteta sudske kontrole koju je sud dužan provesti, na predlagaču je teret da već uz prijedlog iznese dovoljno konkretnih činjenica i ponudi odgovarajuće dokaze koji će sudu omogućiti da samostalno utvrdi postojanje svih zakonskih pretpostavki za otvaranje postupka vanredne uprave. Drugim riječima, predlagač je dužan sudu pružiti činjeničnu i dokaznu osnovu koja omogućava potpunu sudsku kontrolu prijedloga.

Prednje dodatno potvrđuje i pažljiva analiza sadržaja odredbi čl. 13. st. 1. tač. c) u vezi sa čl. 16. i čl. 20. st. 1. i st. 2. ZOPVU.

Odredba čl. čl. 13. st. 1. tač. c) ZOPVU, propisuje da prijedlog za otvaranje postupka **mora sadržavati dokaze o sistemskim posljedicama neuređenog stečaja.**

Odredbe čl. 16. ZOPVU, propisuju hitnost postupanja suda i kratke rokove za postupanje, koji su za sud određeni kao imperativni i ne mogu se produžavati, osim kada je to zakonom dopušteno.

Odredba čl. 20. st. 1. ZOPVU, propisuje da sud može odlučiti o prijedlogu za otvaranje postupka na ročištu ili bez ročišta ako su činjenice dovoljno utvrđene, ako je dužniku omogućeno izjašnjenje i ako hitnost nalaže odlučivanje bez odlaganja

Odredbe čl. 20. st. 2. ZOPVU, propisuju da ako prijedlog podnosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine ili povjerioci protivno volji dužnika, sud će obavezno održati ročište prije otvaranja postupka, osim ako postoji neposredna opasnost od prekida kritične djelatnosti, uništenja ili znatnog umanjenja imovine, blokade poslovanja koja se ne može otkloniti kasnijom mjerom ili nastanka nenadoknadive štete povjeriocima i radnicima, a u slučaju izuzetka iz stava (2) ovog člana, sud može otvoriti postupak privremenim rješenjem i zakazati naknadno ročište najkasnije u roku od osam dana od dana otvaranja postupka.

Ovakva zakonska regulacija znači da sud u vrlo kratkom vremenu treba ispitati i o ocijeniti sve činjenice, koje su relevantne da odluku o osnovanosti prijedloga za otvaranje vanredne uprave.

Odredbe čl. 20. i 21. ZOPVU, sadrže procesne uslove za odlučivanje. U međusobnoj vezi, pod određenim uslovom, daju sudu zadatak čak da o prijedlogu odluči odmah po prijemu. Prema tome je zadatak za sud da u svakom momentu vremenskog intervala od prijema prijedloga pa do momenta meritorne odluke, sud kontinuirano ocjenjuje da li su uslovi ispunjeni, te u zavisnosti od procesnih uslova i njihove ispunjenosti, čim se za to steknu uslovi, otvoriti postupak vanredne uprave u kompaniji sa ciljem da spasi sistem.

Strogi rokovi nisu razlog za snižavanje standarda sudske kontrole, nego razlog za podizanje standarda kvaliteta prijedloga i dokazne građe koju predlagač koji je javna vlast mora dostaviti već prilikom pokretanja postupka. Predlagač ne samo da je dužan pružiti tvrdnje, već je dužan i pružiti dokaznu osnovu kroz koju će sud provjeriti ispunjenost pretpostavki.

Kada sve naprijed navedeno o materijalnopравnim i procesnopравnim uslovima, kao i vremenskom okviru za odlučivanje, dovedemo u vezu sa obavezom da predlagač mora ponuditi dokaze o sistemskim posljedicama neuređenog stečaja, logično proizilazi da je predlagač u obavezi da sudu pruži činjeničnu i dokaznu osnovu koja omogućava potpunu, nezavisnu i efektivnu sudsku kontrolu prijedloga, a sve to, kako bi sud utvrdio da li postoje sistemske posljedice, te da li je otvaranje postupka vanredne uprave u javnom interesu, da li je takva mjera nužna i proporcionalna.

Prema tome je za odluku o osnovanosti prijedloga, dokazivanje potrebno usmjeriti na činjenice koje tvore uslove koje je postavio ZOPVU.

Nema nikakve dvojbe oko toga kako će se dokazati redovni stečajni razlozi, a koji su u konkretnom slučaju nesporni, oko čega su se usaglasili i punomoćnici stranaka na ročištu 10.07.2026.godine, a posebno ova činjenica je potvrđena i sud ju je utvrdio uvidom u Izvještaj privremenog stečajnog upravnika od 24.04.2026.godine, čiji sastavni dio je i Nalaz i mišljenje vještaka finansijske struke od 22.04.2026.godine Iz ove isprave proističe da kod (stečajnog) dužnika postoje razlozi za otvaranje stečajnog postupka iz člana 6. Zakona o stečaju tj platežna nesposobnost dužnika jer stečajni dužnik 60 dana neprekidno ne izmiruje svoje dospjele, a potraživane novčane obaveze, da je stečajni dužnik odnosno organ ovlašten za zastupanje podnio prijedlog za otvaranje stečajnog postupka u roku od 60 dana od dana upisa u sudski registar, da stečajni dužnik posjeduje imovinu koja može pokriti troškove stečajnog postupka, te da može nastaviti poslovanje u cjelini do momenta gašenja Visoke peći, a nakon njenog gašenja može se nastaviti djelomično, u obimu i na način koji će biti utvrđen u daljem toku prethodnog postupka, a koji će biti u interesu stečajne mase i povjerilaca.

Medutim, za dokazivanje i utvrđivanje sistemskih posljedica, javnog interesa, nužnosti i proporcionalnosti vanredne uprave, kao posebne krajnje mjere za spas sistema, sudu je potrebno pružiti mnogo više od pojedinačnih podataka o udjelu i ulozi dužnika u pojedinim segmentima sistema i izvještaja sistemski povezanih subjekata o njihovom međusobnom poslovanju.

Iz naprijed navedenog proističe da dokazna sredstva za konkretan slučaj moraju biti takvog kvaliteta i sadržaja da sudu omoguće neposrednu provjeru kako postojanja pojedinih činjenica, tako i zaključaka koji se iz njih izvode. To bi mogla biti dokazna sredstva zasnovana

na stručnim ekonomskim, finansijskim i sektorskim analizama, procjenama, ekspertizama i drugim analitičkim podlogama koje stručno i metodološki objašnjavaju uzročno-posljedičnu vezu između eventualnog otvaranja redovnog stečaja i nastupanja sistemskih posljedica, kao i razloge zbog kojih se cilj zaštite sistema ne može ostvariti primjenom blažih mjera.

Procesna građa mora omogućiti sudu da utvrdi postojanje konkretnih, dovoljno vjerovatnih i neposrednih sistemskih posljedica neuređenog stečaja, njihov obim i uzročnu povezanost, kao i da je otvaranje vanredne uprave podobno, nužno i proporcionalno sredstvo za njihovo sprečavanje ili ublažavanje

Sud naglašava da je prethodna analiza bila nužna kako bi prikazao kojom metodologijom se morao rukovoditi kada je odlučivao o osnovanosti prijedloga i donio odluku kao u izreci, a sve to u okviru vremenskog intervala određenog čl. 16. ZOPVU.

Iz sistemskog tumačenja Zakona proizlazi da, zbog obaveze da se ocijene i nužnost otvaranja postupka vanredne uprave, kao i proporcionalnost, predlagač za predmet dokazivanja mora ponuditi činjenice i dokaze iz kojih proizlazi ne samo da postoji opasnost od sistemskih posljedica, nego i da se isti cilj ne može postići nekom drugom, blažom mjerom. Bez takve činjenične osnove sud ne može samostalno ocijeniti da li su uslovi nužnosti i proporcionalnosti ispunjeni.

Ocjenjujući uređeni i dopunjeni prijedlog (Dopuna prijedloga od 06.07.2026.godine) na osnovu njegovog sadržaja i dostavljenih dokaza, sud je utvrdio sljedeće:

U stavu 1. i 2. dopunjenog prijedloga, navodi da je procesna svrha dopune u cilju tačnog postupanja po rješenju suda od 30.06.2026.godine, te citira propise, po vlastitoj ocjeni, relevantne za ovu pravnu stvar.

U stavu 3. dopunjenog prijedloga, obrazlaže platežnu nesposobnost, te se poziva na dokaze koji je potvrđuju.

U stavu 4. dopunjenog prijedloga, u svrhu dopune tačke c) osnovnog prijedloga, kao konkretne dokaze o sistemskim posljedicama neuređenog stečaja, poziva se na određene isprave koja obrazlaže i prilaže dopuni, kako slijedi:

Iz Dopisa naslovljen kao Uticaj obustave isporuke gasa u slučaju obustave rada Nove Željezare Zenica, Energoinvest d.d. Sarajevo, broj: KD/MU/-I-1316/26 od 30.06.2026.godine i isprave naslovljene kao Zahtjev za dostavu dokumentacije, Energoinvest BIH d.d. Sarajevo, broj: KD/MU/-1-1326/26 od 01.07.2026.godine, sud zaključuje da postoji određeni rizik za gasni sektor, ali ne pruža dovoljno činjenica ni stručnog uporišta iz kojeg će sud samostalno zaključiti da će taj rizik prerasti u sistemsku posljedicu u smislu čl. 9. ZOPVU. U dopisu su sadržane prognoze subjekta koji ga je sačinio, o mogućem uticaju eventualnog budućeg događaja na njegovo poslovanje i povezane subjekte. Isprave ne ukazuju da su razmatrane bilo kakve alternativne mjere otklanjanja potencijalnih posljedica, niti sadrže dovoljno podataka, objašnjenju metodologiju niti analiziranu vezu između navedenih činjenica i prognoziranih posljedica, koja bi sudu omogućila da ocijeni njihovu vjerovatnoću, obim i neposrednost.

Iz isprava Zahtjev Željeznica Federacije BiH d.o.o. Sarajevo, broj: 1-11235-1/2026 od 30.06.2026.godine i dopis Željeznica Federacije BiH d.o.o. Sarajevo, broj: 1-11549-1/2026 od 03.07.2026.godine (dostavljen sudu na njegov zahtjev od 30.06.2026.godine), sud zaključuje

da postoji povezanost u poslovanju između Željeznica Federacije BiH d.o.o. Sarajevo i dužnika, ali ne pruža dovoljno činjenica ni stručnog uporišta iz kojeg će sud samostalno zaključiti da će taj rizik prerasti u sistemsku posljedicu u smislu čl. 9. ZOPVU. U dopisu su sadržane prognoze subjekta koji ga je sačinio, o mogućem uticaju eventualnog budućeg događaja na njegovo poslovanje i povezane subjekte. Isprave ne ukazuju da su razmatrane bilo kakve alternativne mjere otklanjanja potencijalnih posljedica, niti isprave sadrže podatke, metodologiju i analitičko obrazloženje koji bi sudu omogućili da ocijeni vjerovatnoću, obim i neposrednost prognoziranog poremećaja željezničkog sistema

Ovdje dodatno treba istaći da ovaj subjekt već trpi posljedice od ranije, zbog gašenja Koksare Lukavac. Međutim, dostavljene isprave ne omogućavaju jasno razdvajanje posljedica ranijeg gašenja Koksare od dodatnih posljedica koje bi nastale usljed prestanka poslovanja ili neuređenog stečaja dužnika, niti prikazuju kako bi taj dodatni gubitak doveo do poremećaja funkcionalnosti željezničkog sistema

Iz dopisa JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, broj: 01-04-20360-1/26 od 30.06.2026.godine, dopisa broj: 01-04-20605-1/26 od 02.07.2026.godine i dopisa broj 01-04-20598-1/26 od 02.07.2026.godine (dostavljen sudu na njegov zahtjev od 30.06.2026.godine), sud zaključuje da je dužnik značajan kupac ovog subjekta, te da iz dopisa proističe poslovna povezanost, dokazuje značajnog kupca, postojanje potraživanja i određeni uticaj na likvidnost EPBiH.

Međutim, niti na jednom mjestu u sadržaju predmetnih dopisa ne postoje dokazi o tvrdnji iz uređenog prijedloga „*EPBiH dodatno navodi da bi prestanak proizvodnje dužnika negativno uticao na Željeznice FBiH, a zatim i na EPBiH, jer proizvodnja iz termoblokova zavisi od isporučenog uglja. Prema dopisu EPBiH, 80% proizvodnje električne energije EPBiH bilo bi ugroženo, što bi dovelo u pitanje redovno snabdijevanje električnom energijom FBiH i zahtijevalo kupovinu električne energije po višim tržišnim cijenama*“. Prema tome, ova tvrdnja nije potkrijepljena niti jednim dostavljenim dokazom, niti se poziva na eventualne stručne analize, tehničke procjene ili energetske studije, iz kojih bi bila izvedena ova tvrdnja da bi upravo takve posljedice nastupile. Navedena tvrdnja nije potvrđena sadržajem dostavljenih dokaza, dok dostavljeni dokazi ne pružaju dovoljno činjenica ni stručnog uporišta iz kojeg će sud samostalno zaključiti da će opisani rizik prerasti u sistemsku posljedicu u smislu čl. 9. ZOPVU.

Dalje, kada je u pitanju pozivanje predlagača na obavijest dužnika broj 37/2026-GD od 03.04.2026.godine, sud zaključuje da ista sadrži procjene i upozorenja koje je uprava dužnika iznosila državnom i federalnom novu vlasti, kroz komunikaciju sa nadležnim organima, u vezi sa stanjem integralne proizvodnje i mogućim posljedicama njenog trajnog zaustavljanja. Međutim, iz same obavijesti ne proizlazi činjenična i stručna osnova na kojoj su zasnovane tvrdnje o uključenosti 550 kompanija i 11.000, nedostaje koje su to kompanije i radna mjesta obuhvaćeni navedenim brojevima, prema kojim kriterijima su utvrđeni niti kakva je njihova stvarna zavisnost od poslovanja dužnika. Budući da se radi o internoj procjeni dužnika, bez prateće stručne analize ili metodološkog obrazloženja, sama po sebi ne predstavlja dovoljan dokaz na osnovu kojeg bi sud mogao samostalno utvrditi postojanje sistemskih posljedica u smislu člana 9. ZOPVU.

Nadalje, kada se svi ovi naprijed pojedinačno ocijenjeni dokazi, koje predlagač pruža sudu kao dokaze o sistemskim posljedicama neuređenog stečaja, dovedu u međusobnu vezu, sud zaključuje da dužnik jeste privredno značajan poslovni partner većeg broja subjekata i da

bi njegov eventualni kolaps mogao proizvesti određene negativne posljedice za njihovo poslovanje.

Međutim, ovi dokazi ne predstavljaju jedinstvenu i metodološki povezanu dokaznu cjelinu iz koje bi sud mogao zaključiti da će te pojedinačne posljedice prerasti u sistemske posljedice u smislu člana 9. ZOPVU. Sadržaj ovih isprave, ustvari je niz parcijalnih procjena poslovno povezanih subjekata, koje ne sadrže objedinjenu analitičku osnovu koja bi povezala pojedinačne poslovne pokazatelje i procjene u cjelovit prikaz mogućih sistemskih posljedica, odnosno, ne sadrže ni obrazloženu metodologiju na osnovu koje bi sud mogao provjeriti međusobnu povezanost, vjerovatnoću, obim i neposrednost navedenih posljedica.

Iz svega navedenog, ovaj sud zaključuje da činjenični navodi iz prijedloga nisu potkrijepljeni dovoljno potpunom, provjerljivom i međusobno povezanom činjeničnom i analitičkom osnovom iz koje bi sud mogao samostalno utvrditi postojanje posebnih materijalnopravnih pretpostavki iz člana 9. st. ZOPVU, čije postojanje, za razliku od redovnih stečajnih razloga (čl. 10. st. 1.), konkretno privredno društvo umjesto u stečajni postupak kao redovan sudski postupak, usmjeravaju u postupak vanredne uprave.

U prilog prednjim zaključcima suda idu i dodatni dokazi koje je predlagrač putem punomoćnika dostavio sudu na ročištu od 10.07.2026.godine.

Iz Zahtjeva za dostavu podataka od Finansijsko-informatička Agencija FBIH od 02.07.2026.godine i Odgovora Finansijsko-informatičke Agencije FBIH od 03.07.2026. godine, sud zaključuje da dužnik predstavlja 6,26% zaposlenih u metalnoj industriji FBiH, 10,54% ukupnog prometa, 13,82% ukupne vrijednosti proizvodnje i 10,57% ukupnog izvoza metalnog sektora. I ovaj dokaz potvrđuje ekonomski značaj dužnika. Međutim, ovi podaci ne pružaju osnov za zaključak da bi neuređen stečaj proizveo sistemske posljedice u smislu člana 9. ZOPVU, niti daju sudu osnov za ocjenu vjerovatnoću posljedica, obim, trajanje i mogućnost njihovog izbjegavanja ili ublažavanja drugim mjerama. Prema tome, osim što dokazuje sistemski značaj dužnika, ovaj dokaz ne ukazuje na ispunjenost svih posebnih pretpostavki za otvaranje postupka vanredne uprave.

Iz Zaključaka Gradskog vijeća Grada Zenice o poduzimanju mjera zaštite sistema daljinskog grijanja grada i obezbjeđenja komunalne usluge proizvodnje i isporuke toplinske energije korisnicima od 25.05.2026. godine, rješenja Gradonačelnika Grada Zenice o formiranju Stručne radne grupe, od 27.04.2026. godine i projektnog zadatka Radne grupe za izradu projektnog zadatka za izradu Studije rekonstrukcije i modernizacije sistema daljinskog grijanja Grada Zenice, sa Projektnim zadatkom, od 20.05.2026. godine, sud zaključuje suprotno od navoda iz podneska punomoćnika predlagča od 10.07.2026.godine. Naime, predlagrač tvrdi da *„prestankom integralne proizvodnje čelika kod dužnika, od kojih uslova zavisi proizvodnja toplotne energije za daljinsko grijanje u Gradu Zenici, ugrožena kompletna mogućnost grijanja daljinskom toplotnom energijom u Gradu Zenici za preko 12.000 korisnika stanova, poslovnih prostora i javnih ustanova, što neposredno utide na egzistenciju i grijanje desetina hiljada građana Grada Zenice u grejnoj zimskoj sezoni 2026/2027 godine“*. Po ocjeni ovog suda ove isprave potvrđuju da jedinica lokalne samouprave ne razmatra očuvanje postojećeg modela grijanja, nego rekonstrukciju i modernizaciju sistema daljinskog grijanja radi napuštanja postojeće zavisnosti od industrijskog kompleksa, polazeći od toga da postojeći model nije dugoročno održiv. Grad Zenica ovim ispravama naglašava da sadašnji model nije model kojeg treba očuvati, nego model kojeg treba zamijeniti. U ovim ispravama se ne navodi npr. *"jedino rješenje je nastavak rada željezare"*. Naprotiv, razmatraju se alternative, što

upućuje na zaključak da postoji mogućnost sprječavanja ove konkretne posljedice, neovisno od odluke suda o vanrednoj upravi.

Kada su u pitanju tačka B) 6. podneska predlagača od 10.07.2026.godine i podaci iz dopisa Poreske uprave FBIH br. 13-4/1-45-1-1270/26 IŠ od 01.07.2026. godine, na koju se ovdje poziva, sud ističe da je i službeno pribavio podatke od ove Uprave, a sadržani su u odgovoru Porezne uprave F BiH broj 13/07-45-1-52-12/26 AB od 07.07.2026. godine. Dovodeći ih u međusobnu vezu, utvrđeno je da procentualni udio uplate direktnih poreza dužnika, u odnosu na ukupno ostvarene javne prihode F BiH iznosi 0,0281%, u odnosu na javne prihode ZDK iznosi 0,2181%, te Grada Zenica 0,5563%. Procentualni udio uplate doprinosa dužnika u odnosu na ukupno ostvarene javne prihode F BiH iznosi 0,2559 %, u odnosu na javne prihode ZDK iznosi 1,9895 %, te Grada Zenica 5,0742%. Dalje je utvrđeno da na dan 30.06.2026. godine kod dužnika je zaposleno 1.501 lice, što je u odnosu na 548.075 zaposlenih u F BiH 0,27%, a u odnosu na ZDK 1,87%. Ovi podaci potvrđuju da bi usljed prestanka poslovanja dužnika fiskalne i socijalne posljedice bile bi izraženije na lokalnom i kantonalnom nivou, dok je njihov relativni udio na nivou Federacije znatno manji. Ti podaci potvrđuju značaj posljedica, ali sami ne omogućavaju zaključak o njihovom sistemskom karakteru.

Kada su u pitanju ostale isprave koje je pribavio sud po službenoj dužnosti od poslovno povezanih subjekata i nadležnih državnih organa, a koje nisu već ranije ocijenjene kroz ocjenu dokaza predlagača, utvrđeno je sljedeće:

Iz mišljenja Konkurencijskog vijeća BiH broj 07-26-7-009-7/26 od 03.07.2026. godine utvrđeno je da je u prilogu istog sudu dostavljeno mišljenje koje je sačinio ovaj organ na svojoj 45 sjednici a po zahtjevu privrednog subjekta H&P d.o.o. Zvornik, a koje mišljenje se konkretno odnosilo na tekst predloženog ZOPVU. Sadržaj ove isprave i njenog priloga ne upućuju na odlučne činjenice za ovu pravnu stvar.

Iz obavijesti Agencije za bankarstvo broj 04-1-2-3831/26 od 03.07.2026. godine, utvrđeno je da prema raspoloživim podacima agencije, banke sa sjedištem u Federaciji nemaju evidentiranu izloženost prema dužniku, dok je evidentirana izloženost dva lizing društva prema dužniku u ukupnom iznosu od 123.547,22 KM.

Iz odgovora Vijeća za državnu pomoć broj 02-26-5-110-2/26 od 06.07.2026. godine utvrđeno je da vijeće je izjasnilo da nema nadležnost da daje mišljenja, te u preostalom dijelu odgovora daje pojašnjenje pod kojim uslovima bi se mogla odobriti eventualna državna pomoć u slučaju eventualnog postupka restrukturiranja.

Iz odgovora Uprave za indirektno – neizravno oporezivanje broj 02/5-07-4-1989-2/26 od 06.07.2026. godine, utvrđeno je da dužnik prema evidenciji ove uprave na dan sačinjavanja odgovora nema dospjelih neizmirenih obaveza, pa iz tog razloga nema pravni interes u ovom postupku.

Iz odgovora subjekta BH GAS d.o.o. Sarajevo broj 05-864-2/26 utvrđeno je da količina transportovanog prirodnog gasa prema dužniku u toku 2025. godine iznosi 22,77 % u ukupnom ostvarenom transportu što dužnika čini najznačajnim industrijskim korisnikom transportnog sistema, kod ovog subjekta, što generiše prosječni godišnji prihod za ovog subjekta aproksimativno 1,4 miliona KM. Ovaj subjekt ističe da svaki eventualni prestanak ili prirodno smanjenje prirodnog gasa od dužnika imao bi značaj negativan značaj na likvidivnost i

finansijsku stabilnost BH GASA što bi rezultiralo značajnim povećanjem cijene transporta prirodnog gasa i cijene prema krajnjim potrošačima.

Iz navedenog sud zaključuje, da ova isprava potvrđuje značaj dužnika za obim transporta prirodnog gasa i prihode BH-Gasa, ali ne sadrži podatke, metodologiju niti analitičko obrazloženje iz kojeg bi sud mogao provjeriti na koji bi način i u kojem obimu prestanak potrošnje dužnika doveo do povećanja cijena transporta i cijena prema krajnjim korisnicima.

Iz odgovora Komisije za vrijednosne papire F BiH broj 02/1-49-1139/26 od 03.07.2026. godine, utvrđeno je da komisija nema primjedbi sa aspekta svoje nadležnosti, ograđuje se da nije nadležna za ocjenu ispunjenosti uslova, opravdanosti prijedloga, postojanja sistemskog značaja, niti da daje mišljenja o ekonomskim ili stečajnom pravnim aspektima predmeta, pa da eventualne buduće radnje se trebaju provoditi u skladu sa relevantnim propisima.

Kada su u pitanju izjašnjenja dužnika, kojim se pridružio i većinski vlasnik dužnika H&P d.o.o. Zvornik, iznesene su činjenice i dostavljeni dokazi, kroz Izjašnjenje od 25.06.2026.godine, Dopunu izjašnjenja od 29.06.2026.godine, Očitovanje na prijedlog za otvaranje postupka vanredne uprave predat sudu na ročištu 10.07.2026.godine, te Dopis od 06.07.2026.godine, dostavljen kao odgovor u skladu sa čl. 13. st. 3. ZOPVU na zahtjev suda od 30.06.2026.godine, uz brojne materijalne dokaze koje dostavlja u prilog svojih tvrdnji.

Dužnik je sudu dostavio sljedeće isprave kao dokaze: Procjena minimalnih negativnih finansijskih efekata za Novu Željezaru Zenica d.o.o. ukoliko se otvori postupak vanredne uprave nad Društvom, od 25. juna 2026. godine; Prijedlog Nove Željezare Zenica d.o.o. za otvaranje stečajnog postupka od 17. decembra 2025. godine; ješenje Općinskog suda u Zenici broj 43 0 St 268975 25 St od 11. februara 2026. godine; Rješenje Općinskog suda u Zenici od 2. aprila 2026. godine o određivanju mjere obezbjeđenja; Odluke organa Nove Željezare Zenica d.o.o. o zaustavljanju i gašenju Visoke peći i povezanih postrojenja; Regulativa u vezi sa CBAM-om; Odluka Vlade Republike Srbije u vezi sa zaštitom vlastitog tržišta; Analiza finansijskih, tehnoloških i ekoloških razloga gašenja Visoke peći i povezanih postrojenja; Izvještaj privremenog stečajnog upravitelja od 24. aprila 2026. godine; Nalaz i mišljenje sudskog vještaka finansijske struke Adisa Babića od 22. aprila 2026. godine; Dokument „Ključni pokazatelji neodrživosti integralne proizvodnje – mogućnost stvarnog ozdravljenja Nove Željezare Zenica“ i relevantni finansijski izvještaji; Dokument „Budućnost Nove Željezare Zenica – očuvanje radnih mjesta kroz održiv industrijski model“; Dopisi Nove Željezare Zenica d.o.o. od 3. aprila i 30. aprila 2026. godine, upućeni Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, nadležnom ministarstvu i Energoinvestu; Pismo namjere većinskog vlasnika od 28. maja 2026. godine, zaprimljeno 29. maja 2026. godine; Tehničko-finansijske procjene troškova pokretanja i održavanja integralne proizvodnje, dokumentacija o nabavci koksa i druge relevantne sirovinske i logističke isprave; Dokazi o povećanju cijena električne energije i željezničkih usluga, kao i relevantni tržišni i regulatorni materijali; Mišljenje Ureda za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije broj 03-05-02/1-14-466/26 od 12. maja 2026. godine; Transkript sa zasjedanja Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine od 8. juna 2026. godine; Izvod iz registra, odnosno knjige udjela, o vlasničkoj strukturi Nove Željezare Zenica d.o.o., Zahtjev za dostavu informacija od 21. maja 2026. godine; Urgencija za postupanje po Zahtjevu za dostavu informacija od 25. maja 2026. godine; Zahtjev za pokretanje postupka upravnog nadzora od 7. jula 2026. godine; Nalaz i mišljenje sudskog vještaka ekonomske struke dr. Mahira Prohe od 8. jula 2026. godine; Izjašnjenje Nove Željezare d.o.o. Zenica, uloženo u spis ovog predmeta 26. juna 2026. godine, sa prilogima;

Izjašnjenje Nove Željezare d.o.o. Zenica o objektivnim, nepredvidivim i od Društva nezavisnim okolnostima koje su dovele do nemogućnosti nastavka integralne proizvodnje, od 9. jula 2026. godine, Pojašnjenje – radnici, aktuelno stanje i mogućnost kontinuiranog zapošljavanja kroz izmijenjeni model poslovanja, te ponuda Vladi Federacije Bosne i Hercegovine za besplatan najam objekata integralne proizvodnje, uz pružanje neophodne logističke podrške radi očuvanja integralne proizvodnje i uspostavljanja novog modela poslovanja; Ukazivanje na razloge neodrživosti integralne proizvodnje i dostavljenu dokumentaciju; Informacija o proaktivnoj i kontinuiranoj komunikaciji; Informacija o sjednicama Nadzornog odbora i Skupštine.

Dužnik u bitnom navodi da je u konkrentom trenutku platežno nesposoban i ne osporava svoj poslovni značaj. Posebno ističe da je njegova proizvodnja već zaustavljena te posebno elaborira i potkrepljuje razloge za tu obustavu, a uzroci i okolnosti za obustavu, koje dužnik navodi, bit će rezimirani u narednom pasusu. Oспорava da će stanje i eventualni redovni stečaj uzrokovati sistemske posljedice, koje će uticati na segment zaposlenosti, imovinu, industrijsku djelatnost. Dodatno apostrofira da predlagač ne dokazuje da se bilo kakav interes na kojem predlagač temelji prijedlog, može ostvariti upravo vanrednom upravom. Podsjeća da već postoji uspostavljen blaži sudski režim zaštite, za koji ničim nije dokazano da je nedjelotvoran, a vanredna uprava bi izazvala intenzivno zadiranje u prava i mogla stvarati višemilionske nove gubitke, bez osiguranog finansiranja i realnog plana kojim bi se ostvario bolji rezultat.

Iz svih navoda dužnika, te dokaza koji ih potvrđuju, sud zaključuje da je za obustavu integralne proizvodnje odlučujuće bilo to što je tržišno neisplativa i tehnološki neodrživa. Posebno su za odluku o obustavi proizvodnje relevantne odredbe čl. 18. Zakona o finansijskom poslovanju FBiH, u vezi sa mjerama koje je uprava dužna poduzimati u smislu čl. 7. istog Zakona, imajući u vidu stanje likvidnosti društva. Dužnik je u prethodnom periodu, od promjene vlasničke strukture, pa nadalje, prvobitno osigurao potrebne sirovine, finansirao nastavak rada, održao Visoku peć u kontinuiranom pogonu približno šest mjeseci, mjerama racionalizacije smanjio prosječni mjesečni gubitak za oko 47,6% te pokušao ishoditi zaštitu domaćeg tržišta. Integralna proizvodnja obustavljena je tek kada su, usljed primjene CBAM-a, uvoznih kvota EU i Srbije, nezaštićenosti domaćeg tržišta, rasta cijena energenata i sirovina, ograničenih zaliha rude i nedovoljne potražnje, raspoložive količine za prodaju pale znatno ispod tehnološki minimalnog obima rada Visoke peći, dok prodajne cijene više nisu pokrivale cijenu koštanja. Prema tome, proizvodnja je bila tehnički moguća, ali tržišno neisplativa i pri raspoloživom obimu tehnološki neodrživa.

Naprijed navedeni zaključak proizilazi iz međusobne povezanosti isprava Odluka Uprave broj 36-2/2026-GD od 2. aprila 2026. godine, analize finansijskih, tehnoloških i ekoloških razloga gašenja Visoke peći i povezanih postrojenja, regulativu vezanu za CBAM, odluku Vlade Republike Srbije o zaštiti vlastitog tržišta, tehničko-finansijske procjene troškova pokretanja i održavanja integralne proizvodnje, dokumentaciju o nabavci koksa i drugih sirovina, relevantne tržišne i regulatorne materijale, finansijske izvještaje dužnika, izvještaj privremenog stečajnog upravitelja od 24. aprila 2026. godine, nalaz i mišljenje sudskog vještaka Adisa Babića od 22. aprila 2026. godine, procjenu minimalnih negativnih finansijskih efekata od 25. juna 2026. godine, nalaz dr. Mahira Prohe od 8. jula 2026. godine, kao i izjašnjenje dužnika od 9. jula 2026. godine o objektivnim i od društva nezavisnim okolnostima.

Dalje, iz dokaza dužnika (Obavijest o pravu preče kupnje upućena nadležnim funkcionerima predlagača od 1.jula 2025. godine i Obavijest o pravu preče kupnje upućena

resornom ministru od 1. jula 2025. godine, dostavljeno u prilogu Dopunskog izjašnjenja dužnika od 29.06.2026.godine) sud zaključuje da je prilikom promjene vlasničke strukture u okviru tadašnjeg ArcelorMittala Zenica, Federaciji BiH, kao suvlasniku 8% udjela bilo omogućeno da, koristeći pravo preče kupnje, kupi društvo pod istim uslovima pod kojima ga je kupio H&P d.o.o. Zvornik. Iz odgovora punomoćnika predlagača sa ročišta od 10.07.2026.godine, kao i preostalog stanja spisa sud zaključuje da predlagač nije koristio pravno preče kupnje. Navodi punomoćnika predlagača da je ponuda bila nezakonita nisu od odlučnog značaja za ovu pravnu stvar, je ovaj sud ne može ispitivati zakonitost ponude niti valjanost postupka promjene vlasničke strukture, jer to nije predmet ovog postupka. Iz navedenih isprava sud je utvrdio samo da je Federaciji BiH bila dostavljena ponuda za korištenje prava preče kupnje i da to pravo nije iskorišteno.

Dužnik se u više navrata obraćao javnoj vlasti sa inicijativama da poduzme mjere iz svoje nadležnosti, u cilju zaštite domaćeg tržišta, te je iznio i konkretan regulatorni prijedlog „Prijedlog uredbe o privremenim zaštitnim mjerama za domaću proizvodnju čelika“.

Nadalje, dužnik je tražio da Bosna i Hercegovina uvede mjere koje bi domaću proizvodnju zaštitile od naglog rasta uvoza i cjenovne konkurencije proizvoda koji su na domaćem tržištu prodavani ispod cijene koštanja domaće integralne proizvodnje, poredeći to sa mjerama koje su već primjenjivale EU i Srbija, a sve sa ciljem da regulatornim mjerama spriječi da domaće tržište ostane potpuno otvoreno uvozu, dok su glavna izvozna tržišta istovremeno zatvorena. Dužnik je pozivao na odgovarajuću javnopravnu intervenciju radi ostvarivanja minimalnih tržišnih i troškovnih uslova za nastavak proizvodnje. Izostanak adekvatne intervencije, uticao je na zaključak da integralna proizvodnja zasnovana na Visokoj peći više nije predstavljala održiv model, što je iniciralo opredjeljenje za tranziciju na proizvodnju putem elektrolučne peći. Dodatno, dužnik je, odnosno njegov većinski vlasnik, ponudio predlagaču kao manjinskom vlasniku, potpuno preuzimanje 100% udjela vlasništva, pod redovnim tržišnim uslovima.

Navedene činjenice potvrđene su dokazima dužnika Dopisi Nove Željezare Zenica d.o.o. od 3. aprila i 30. aprila 2026. godine, upućeni Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, nadležnom ministarstvu i Energoinvestu, Pismo namjere većinskog vlasnika od 28. maja 2026. godine, zaprimljeno 29. maja 2026. godine.

Iz naprijed navedenog proizilazi da nije osnovana teza predlagača, koja se prožima kroz sve njegove podneske, te usmene navode sa ročišta od 10.07.2026.godine (str. 15. izvornog zapisnika), kojom nastoji prikazati da okolnosti identiteta najvećih povjerilaca dužnika i njihov eventualni odnos sa dužnikom, samo po sebi podrazumijeva neuređeni stečaj. Ova teza predlagača je činjenično neodrživa jer ničim nije potkrijepljena, a pravno je neodrživa iz razloga što je protivna imperativnim propisima kako redovnog stečajnog režima, tako i režima vanredne uprave. Samo postojanje povezanih povjerilaca ne dokazuje da će redovni stečaj biti neuređen, posebno imajući u vidu sudsku kontrolu i mehanizme zaštite koje propisuje Zakon o stečaju. Ovim sud ne prejudicira osnovanost ili pravnu valjanost pojedinih potraživanja, o kojima se može odlučivati u za to propisanom postupku.

U svom detaljnom izvještaju (Dostava podataka i dokumentacije) od 06.07.2026.godine, koji je dostavio po nalogu suda, dužnik između ostalog navodi da pokretanje proizvodnje zahtjeva složen tehnološki kontinuirani proces od minimalno tri mjeseca i početnim troškom od 119.319.947 KM. Ova procjena je detaljno objašnjenja i prikazana pod tačkom 4. ovog dokumenta. Navedeno je potvrđeno i dokazom Procjena

minimalnih negativnih finansijskih efekata za Novu Željezaru Zenica d.o.o. ukoliko se otvori postupak vanredne uprave nad Društvom, od 25. juna 2026. godine, sačinjena od stručnog lica vještaka finansijske struke Dr. Mahira Prohe, gdje zaključuje da na osnovu analize poslovnih knjiga, internih obračuna i strukture rashoda dužnika procijenjeno je da neizbježni mjesečni rashodi, koji nastavljaju opterećivati poslovanje i u uslovima potpune obustave integralne proizvodnje, iznose približno 7.013.056 KM. Ovaj iznos predstavlja konzervativnu procjenu minimalnog finansijskog opterećenja. Dalje zaključuje, a na osnovu dostavljene interne dokumentacije procijenjeno je da ukupne minimalne finansijske potrebe za ponovno pokretanje integralne proizvodnje iznose 119.319.947 KM, od čega se 98.728.000 KM odnosi na sredstva potrebna za uspostavljanje redovnog proizvodnog ciklusa, dok 20.591.947 KM predstavlja procijenjene troškove ponovnog pokretanja proizvodnje.

Kada su u pitanju dokazi dužnika, bez obzira što se radi o privatnim ispravama dužnika ili za dužnika i druge subjekte zajedničkim ispravama, to samo po sebi ne umanjuje njihovu dokaznu vrijednost, jer ih je sud cijeno sadržajno i u saglasnosti sa drugim dokazima. Procjene vještaka ekonomske struke sud i nije cijenio kao „sudsko vještačenje“, već privatnu ispravu koja sadrži stručne činjenice, jasno obrazloženje i logički je razumljiva. Materijalni dokazi dužnika, odnosno njihova vjerodostojnost nije dovedena u pitanje dokazima predlagača niti drugim dokazima u spisu.

Kada se naprijed utvrđeno činjenično stanje podvede pod uslove iz čl. 9. st. 2. ZOPVU, zaključci ovog suda su sljedeći:

U odnosu na sistemske posljedice, dovodeći u međusobnu vezu sve dokaze koje je predlagač dostavio, sud zaključuje da su neke od opisanih posljedica nastupile ranije: integralna proizvodnja je obustavljena, EPBiH je raskinula ugovor, Željeznice FBiH već trpe posljedice gašenja Koksare, a pojedini subjekti već imaju probleme sa likvidnošću. Ostalo je nedokazano šta je neposredni uzrok ranije nastalih posljedica, koje bi nove ili dodatne posljedice proizveo stečaj, koje posljedice bi proizveo upravo „neuređeni“ stečaj, kako bi one po svom značaju prerasle negativne posljedice za pojedine poslovne subjekte i dovele do poremećaja u funkcionisanju sistema kao cjeline i koje bi od tih posljedice vanredna uprava realno mogla spriječiti ili ublažiti.

Bez utvrđene uzročno-posljedične veze između neuređenog stečaja i konkretnih budućih sistemskih posljedica, sud nije mogao utvrditi postojanje ovog posebnog uslova iz člana 9. stav 2. ZOPVU.

Sama činjenica da dužnik ima značajnu ulogu u pojedinim privrednim odnosima, kao ni postojanje štetnih posljedica za pojedine poslovno povezane subjekte, nije dovoljna za zaključak da postoje sistemske posljedice u smislu ZOPVU. Slijedom toga, sud zaključuje da nije utvrđeno da je ispunjen ovaj posebni zakonski uslov za otvaranje postupka vanredne uprave.

U odnosu na javni interes, dovodeći u međusobnu vezu sve dokaze koje je predlagač dostavio, istina je da grijanje građana Zenice, stabilnost energetske i transportnog sistema, zaposlenost, javni prihodi i očuvanje industrijske proizvodnje jesu interesi koji očigledno prelaze privatni interes dužnika i njegovih povjerilaca, te da je opravdan interes da se eventualne posljedice spriječe. Međutim, sudu je potrebno pružiti dokaze da je vanredna uprava, odnosno njeno uvođenje u javnom interesu. Sud zaključuje da nije moguće utvrditi da je uslov postojanja javnog interesa u smislu ZOPVU ispunjen. Naime, javni interes za

sprečavanje sistemskih posljedica uvijek (u apstraktnom smislu) postoji, međutim, u konkretnom slučaju nije moguće utvrditi da je ispunjen uslov postojanja javnog interesa za otvaranje postupka vanredne uprave.

Iz izvedenih dokaza je utvrđeno da dužnik ima privredni i lokalni značaj, da postoje javni interesi vrijedni zaštite, da pojedini poslovni subjekti očekuju negativne posljedice, da bi prestanak poslovanja imao socijalne i fiskalne posljedice. Međutim, izvedeni dokazi ne omogućavaju zaključak da će vanredna uprava proizvesti navedene koristi, da će npr. otvaranje vanredne uprave omogućiti ponovno pokretanje ili održiv nastavak integralne proizvodnje, da postoji finansiranje za nastavak poslovanja, da će se otkloniti ili umanjiti rizici za gasni, željeznički ili energetski sektor, da će određeni broj radnih mjesta i javnih prihoda stvarno biti očuvan, da će korist nastupiti u razumnom roku i s dovoljnom vjerovatnoćom.

Sve ove činjenice ulaze u kompleks činjenica potrebnih za ocjenu pravnog standarda da je vanredna uprava u javnom interesu.

Sud ne umanjuje ozbiljnost finansijskog, socijalnog, industrijskog i lokalnog položaja dužnika, niti dovodi u pitanje postojanje javnog interesa da se štetne posljedice njegove platežne nesposobnosti spriječe ili ublaže. Međutim, postojanje takvog općeg javnog interesa samo po sebi ne znači da je u javnom interesu otvaranje upravo postupka vanredne uprave. Za takav zaključak mora biti utvrđeno da je predložena mjera podobna da ostvari očekivane koristi, da su one konkretne i dovoljno vjerovatne te da opravdavaju terete koje postupak proizvodi. Takva činjenična osnova u ovom predmetu nije utvrđena.

Kada je u pitanju ocjena uslova nužnosti za vanrednu upravu, polazimo od toga da ovaj standard zahtjeva odgovor na pitanje „zašto se iste posljedice ne mogu spriječiti ili ublažiti drugom, blažom i manje restriktivnom mjerom“. U procesnoj građi nema stvarne uporedne analize, npr: redovnog stečaja sa nastavkom poslovanja; reorganizacije u stečaju; privremenog finansiranja; ciljane državne pomoći ili garancija; posebnih mjera za gasni ili željeznički sektor; privremenih rješenja za grijanje; alternativnih izvora toplote; prodaje funkcionalne cjeline ili djelimičnog nastavka proizvodnje, ili bilo koje druge stvarno raspoložive, blaže i djelotvorne mjere. Slijedom navedenog, sud zaključuje da nije mogao utvrditi da je uslov postojanja nužnosti u smislu ZOPVU ispunjen, jer predlagač nije ponudio dokaznu građu niti razmatranje usmjereno na pitanje da li se isti cilj mogao ostvariti drugom, stvarno raspoloživom, blažom i djelotvornom mjerom, niti je ponudio dokaznu građu iz koje proizilazi da je razmatrao mjere na koje je sam dužnik ukazivao predlagaču.

U pogledu proporcionalnosti kao jednog od kumulativnih uslova za otvaranje postupka vanredne uprave, sud ističe sljedeće. U konkretnom slučaju, uslov proporcionalnosti zahtjeva odgovore na pitanja, da li očekivana korist od otvaranja postupka vanredne uprave opravdava pravne, ekonomske i faktičke terete koje taj postupak proizvodi za dužnika, povjerioce, vlasnike, radnike, poslovne partnere i treća lica. To je pravna ocjena konkretne sudske mjere, na osnovu konkretnih činjenica. Proporcionalnost pretpostavlja i da je vanredna uprava uopće podobna da ostvari cilj. Mjera koja nije podobna otkloniti uzroke problema ne može biti proporcionalna, bez obzira na značaj cilja.

Sud ne vaga apstraktno npr. „stečaj“ protiv „opstanka društva“. Npr. mogao bi uporediti najmanje dva konkretna scenarija: šta se razumno može očekivati u stečajnom postupku, uključujući mogućnost koje stečajno pravo dopušta, u odnosu na to šta se razumno može očekivati ako se otvori vanredna uprava, uz njene neposredne pravne posljedice i mjere koje bi se trebale provesti. Tek razlika između tih scenarija predstavlja moguću korist vanredne uprave.

Otvaranjem postupka ne nastaje samo prilika da neko kasnije pripremi plan restrukturiranja. Samo otvaranje postupka, proizvodi neposredne i ozbiljne pravne posljedice: mijenja se režim upravljanja, određuju se ovlaštenja vanrednog upravnika, odlučuje se o moratoriju i zaštiti osiguranih povjerilaca, prekidaju se raniji kolektivni postupci, a mogu se odrediti početni operativni okviri, hitna plaćanja i raspolaganje imovinom.

Prema tome, sud ne može test proporcionalnosti u cijelosti odgoditi do budućeg plana restrukturiranja, koji po sistematici zakona dolazi u kasnijem stadiju postupka. Tačno je da se u fazi otvaranja postupka ne može zahtijevati konačan i razrađen plan, ali mora postojati barem dovoljno određena i vjerovatna početna koncepcija intervencije.

Nije dovoljno prikazati samo to da su ciljevi vanredne uprave važni, već je potrebno učiniti vjerovatnim da će ih upravo vanredna uprava ostvariti.

Poznato je da je dužnik u sistemu značajan zbog integralne proizvodnje čelika, za koju se iz dokaza u spisu ispostavilo da je zaustavljena još početkom mjeseca aprila ove godine, pa to po ocjeni ovog suda, za test proporcionalnosti dobija centralni značaj. Prijedlog i prateći dokazi se ne bave uzrocima ove obustave, a bez toga sud ne može zaključiti da je vanredna uprava sposobna postići korist koja joj se pripisuje. Vrlo je važno odrediti uzrok obustave, kako bi se ocijenila adekvatna mjera. Npr. ako je problem privremeni nedostatak likvidnosti, moratorij i novo finansiranje možda mogu pomoći; ako je problem trajna tržišna neisplativost, samo promjena upravljanja ne rješava problem; ako nedostaju sirovine ili energenti, mora postojati ostvariv plan njihovog osiguranja; ako je problem struktura proizvodnje i gubitak tržišta, mora postojati održiv poslovni model, itd.

Proporcionalnost iz čl. 9. st. 2. ZOPVU, ne iscrpljuje se u utvrđenju da postoje važni javni i ekonomski interesi koje je potrebno zaštititi. Sud mora utvrditi i da očekivana korist od otvaranja postupka vanredne uprave, u odnosu na redovni stečajni postupak i druge razumno raspoložive mjere, opravdava ograničenja i terete koje taj postupak proizvodi za povjerioce, vlasnike, dužnika i druga zahvaćena lica.

Za takvu ocjenu potrebno je utvrditi koje bi konkretne mjere bile preduzete, na koji način bi bile finansirane, u kojem roku bi mogle proizvesti rezultate, kakva je vjerovatnoća njihovog uspjeha i kakav bi bio njihov uticaj na prava i interese učesnika postupka. Posebno je potrebno analizirati i imati u vidu uzroke koji su doveli do obustave integralne proizvodnje, te mogućost i način njihovog premošćavanja, jer se bez toga ne može ocijeniti da li ih vanredna uprava uopće može otkloniti.

U dostavljenoj procesnoj građi predlagača, opisane su moguće posljedice prestanka poslovanja dužnika, ali nije izložena dovoljno određena i provjerljiva koncepcija mjera vanredne uprave niti njihov očekivani učinak. Nisu obrađeni odlučujući uzroci obustave proizvodnje, potrebni izvori finansiranja, rokovi stabilizacije, vjerovatnoća ponovnog pokretanja proizvodnje ni posljedice postupka po pojedine grupe povjerilaca. Dostavljeni dokazi ne tvore potrebnu činjeničnu osnovu da sud očekivane koristi predložene mjere uporedi sa njenim teretima i utvrdi da je uslov proporcionalnosti ostvaren.

Također, za test proporcionalnosti, izostali su bilo kakvi navodi i dokazivanje o vrijednost imovine u vanrednoj upravi u odnosu na redovni stečaj, očekivanoj stopi namirenja,

položaj pojedinih klasa povjerilaca, trošak moratorija i finansiranja, jer bez ovih činjenica nije moguće ocijeniti ni cilj iz člana 1. stav 2. ni segment iz člana 9. stav 1. tačka h) Zakona.

Iz naprijed navedenog, sud zaključuje da nije moguće utvrditi da je uslov postojanja proporcionalnosti vanredne uprave u smislu ZOPVU ispunjen.

Ocjenom svih dokaza predlagača, dokaza dužnika, te dokaza koje je sud pribavio u skladu sa čl. 13. st. 3. i čl. 20. st. 5. i 6. Zakona, sud zaključuje da osim redovnih „stečajnih razloga“, nisu utvrđeni ostali „vanredni i posebni“ uslovi, koji su propisani čl. 9. st. 2. ZOPVU.

Konačna procesna građa pokazuje da integralna proizvodnja nije obustavljena samo zbog trenutne platežne nesposobnosti, nego zbog skupa tržišnih, regulatornih, finansijskih i tehnoloških okolnosti koje su je učinile neisplativom i neodrživom pri raspoloživom obimu proizvodnje. Istovremeno, predlagač nije ponudio konkretne mjere, izvore finansiranja ni održiv poslovni model iz kojih bi sud mogao utvrditi da bi otvaranje postupka vanredne uprave moglo otkloniti te uzroke i omogućiti nastavak proizvodnje pod održivim uslovima. Zbog toga sud nije mogao utvrditi da je vanredna uprava podobna, nužna i proporcionalna mjera za ostvarivanje ciljeva Zakona.

Naprijed navedeno dodatno potvrđuje zaključak suda da, osim postojanja redovnih „stečajnih razloga“, nisu utvrđeni „vanredni i posebni“ uslovi, koji su propisani čl. 9. st. 2. ZOPVU, za otvaranje postupka vanredne uprave.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno primjenom odredbe čl. 23. st. 1. ZOPVU, koja propisuje da će sud odbiti prijedlog ako nisu ispunjeni uslovi za otvaranje postupka propisani ovim zakonom, odlučeno je kao u st. I izreke ovog rješenja.

Na osnovu konačne procesne građe sud je utvrdio postojanje platežne nesposobnosti dužnika, njegov poseban privredni značaj i postojanje javnog interesa da se spriječe ili ublaže štetne posljedice eventualnog prestanka njegovog poslovanja. Međutim, sud nije utvrdio da u konkretnom trenutku postoje sistemske posljedice u obimu i uzročnoj povezanosti koje predlagač navodi, niti da je otvaranje postupka vanredne uprave podobna, nužna i proporcionalna mjera za njihovo sprečavanje. Iz stanja spisa ne proizilazi činjenična i dokazna osnovu koja bi omogućila drugačiji zaključak suda. Budući da su uslovi iz člana 9. stav 2. ZOPVU kumulativni, nisu ispunjene pretpostavke za otvaranje postupka vanredne uprave.

Nezavisno od zaključka suda da nisu utvrđene sistemske posljedice i javni interes za otvaranje postupka u obimu koji predlagač navodi, prijedlog nije osnovan ni iz samostalnog razloga što konačna procesna građa ne omogućava utvrđenje da je vanredna uprava podobna, nužna i proporcionalna mjera. Kako su uslovi iz člana 9. st. 2. ZOPVU kumulativni, izostanak bilo kojeg od njih dovoljan je za odbijanje prijedloga.

Kada su u pitanju prijedlozi predlagača iz Dopune prijedloga broj 1029/2026 od 06.07.2026.godine, navedeni pod tačkom 9. Pribavljanje podataka po službenoj dužnosti i prijedlog vještačenja, sud cijeni bitnim istaći sljedeće.

Sud je ispunio svoju dužnost iz čl. 13. st. 3. ZOPVU i čl. 20. st. 5. i st. 6. ZOPVU, te zatražio i pribavio podatke od adresata iz ovih odredbi Zakona.

Kada je u pitanju prijedlog predlagača da sud naloži dužniku dostavljanje: svih ugovora o zajmovima, garancijama, jemstvima i osiguranjima; ugovora o ustupanju, preuzimanju duga, pristupu duhu, cesijama, asignacijama i drugim oblicima obračunskog plaćanja od 01.10.2025.; ugovora i transakcija sa H&P d.o.o. Zvornik, Pavgor d.o.o. Foča, Ferrum d.o.o. Zvornik, Nova Alumina d.o.o. Zvornik, Nova Ljubija d.o.o. Prijedor, Srbinje Putevi d.o.o. Foča, NRMU d.o.o. Miljevina i Kompanija Boksit a.d. Milići; pratećih faktura, otpremnica i izvoda o plaćanju; dnevnih plaćanja i zatvaranja obaveza prema navedenim društvima od 01.10.2025.; stanja međusobnih potraživanja i obaveza; i pregleda svih obaveza prema povjeriocima preko 10.000 KM, sa osnovom, dospijećem, osiguranjem i statusom povezanog lica, isti je potpuno pravno neutemeljen u situaciji kao što je ova. Najprije, prijedlogu nedostaje bilo kakvo objašnjenje, u koju svrhu je ovo potrebno i kako je to odlučno za utvrđivanje da li su u konkretnom slučaju u konkretnom trenutku ispunjeni uslovi iz čl. 9. st. 2. u vezi sa čl. 10. st. 1. ZOPVU. Ovo je posebno neosnovano iz razloga što se očigledno radi o pravnim poslovima iz redovnog poslovanja dužnika, a predlagač gubi iz vida da je i sam jedan od suvlasnika tj. članova dužnika (manjinski vlasnik u procentu od 8% kapitala), pa su mu po tom odnosu predmetne isprave, ako su mu zaista interesantne, trebale bi biti redovno dostupne i poznate.

Prijedlog za ekonomsko-finansijsko i/ili forenzičko vještačenje radi utvrđenja platežne ili prijeteće platežne nesposobnosti, je bespredmetan jer je ista bila dokaziva i dokazana i mimo procesne građe potekle iz ovog postupka, a sud ovdje navise misli na Izvještaj privremenog stečajnog upravnika i Nalaz i mišljenje vještaka ekonomske struke koji je sastavni dio Izvještaja.

Za sve ove prijedloge predlagača, nužno je imati u vidu odredbu čl. 16. st. 3. ZOPVU, koja sudu određuje imperativ da o urednom prijedlogu za otvaranje postupka odluči u roku od osam dana od dana prijema.

Ovo se posebno odnosi na prijedlog da sud u ovom vremenskom okviru odredi „po potrebi ekonomsko-finansijsko i/ili forenzičko vještačenje radi uporednog stečajnog i vanredno-upravnog scenarija po povjerioce, radnike i javni interes“. Najprije, ovakav prijedlog je procesno potpuno neuređen i neodređen.

U širem procesno pravnom smislu, posebno je važno naglasiti da se sudska obaveza „samostalnog utvrđivanja“ ne poistovjećuje s obavezom suda da sam proizvede npr. nedostajuću ekonomsku, finansijsku ili tehničku analizu. Sud samostalno donosi zaključak, ali ga mora zasnovati na procesnoj građi. Ako građa ne daje provjerljivu osnovu za takav zaključak, sud može i mora utvrditi da određeni uslov nije dokazan.

Mogućnost određivanja ekonomskog vještačenja iz člana 10. stav 3. ZOPVU, prema njenom mjestu u zakonu i neposrednoj vezi sa st. 1. i 2. istog člana te članom 11, odnosi se na utvrđivanje platežne ili prijeteće platežne nesposobnosti. Ona se ne može tumačiti kao osnov da sud umjesto predlagača formira nedostajuću činjeničnu i dokaznu osnovu o sistemskim posljedicama, javnom interesu, nužnosti i proporcionalnosti iz člana 9. stav 2. Obaveza službenog pribavljanja iz člana 13. stav 3. odnosi se na postojeće podatke kod označenih lica i organa, kako je ovaj sud i postupio, a ne na stvaranje stručnih analiza, postavljanje činjenične teorije prijedloga ili dokazivanje uslova koje predlagač nije ni konkretizovao. U odnosu na prijedlog iz tačke 11. Dopune prijedloga da sud odredi vještačenje „radi utvrđenja sistemskih posljedica, javnog interesa, nužnosti i proporcionalnosti“, sud napominje da su ovi „termini“ ustvari pravna pitanja, te da se vještaku ne može povjeriti konačno utvrđivanje pravnih

standarda iz čl 9. st. 2. Prijedlog vještačenja, kako je postavljen, ne sadrži konkretno određene činjenične zadatke, podatke na kojima bi se analiza zasnivala ni jasno definisane scenarije, već od vještaka traži da umjesto suda i predlagača formira i činjeničnu i pravnu osnovu odluke. Zato takav prijedlog nije podoban za provođenje. Takvo istražno vještačenje ne može nadomjestiti izostanak konkretnih činjenica i dokazne koncepcije predlagača.

Sud ističe da je uzeo u razmatranje i cijenio sve navode stranaka iznesene tokom postupka, kao sve dostavljene dokaze. Pojedine dokaze koji ne upućuju na odlučne činjenice sud nije posebno obrazlagao. Sve naprijed navedeno se odnosi i na navode stranaka sa ročišta od 10.07.2026.godine, o spornim pravnim i činjeničnim pitanjima, a svoje zaključke o njima, sud je već ranije iznio, te se stranke upućuju na odgovarajuće dijelove ovog obrazloženja. Odnosi se i na brojne međusobne fakture i ugovore dužnika sa poslovno povezanim subjektima koji potiču iz nekoliko prethodnih godina i koji dokazuju višegodišnju poslovnu povezanost, a dostavljeni su u prilogu isprava - dokaza, koje je predlagač dostavio uz Dopunu prijedloga. Sud ponovo ističe da privredni značaj dužnika i poslovna povezanost sa subjektima na koje isprave upućuju, nije upitna, ali nije odlučna za odluku o prijedlogu.

U pogledu činjenice da je ovaj sud 06.07.2026.godine, Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine uputio zahtjev za ocjenu ustavnosti, odnosno kompatibilnosti ZOPVU, zajedno sa zahtjevom za donošenje privremene mjere, sud je imao u vidu prirodu i hitnost ovog postupka. Naime, riječ je o postupku za koji su zakonom propisani kratki i imperativni rokovi za postupanje suda i koji, prema svojoj svrsi i predmetu, ne trpi odlaganje.

Sud je, također, imao u vidu da su primjenom ZOPVU u pravnom poretku već proizvedene određene pravne posljedice, da samo podnošenje zahtjeva nije suspendovalo ZOPVU, da nije donesena privremena mjera kojom se obustavlja njegova primjena, te ne postoji izričit zakonski osnov za zastoje, a rok iz člana 16. Zakona, nalaže odlučivanje.

To su razlozi kojima se ovaj sud rukovodio donoseći odluku iz st. I izreke ovog rješenja.

Kako je sud odbio kao neosnovan prijedlog za otvaranje vanredne uprave, to je morao, kao u st. II izreke, odbiti potvrdu imenovanja vanrednog upravnika.

Odredba čl. 23. st. 4. ZOPVU, pripisuje da ako sud odbije prijedlog za otvaranje postupka vanredne uprave, privremene mjere određene prema ovom zakonu prestaju, a raniji predstečajni, prethodni stečajni, stečajni ili likvidacioni postupak nastavlja se u skladu sa Zakonom o stečaju ili drugim mjerodavnim propisom, osim ako drugostepeni sud u postupku po žalbi odredi drugačije radi sprečavanja nenadoknadive štete. Imajući u vidu sadržaj navedene odredbe, te odluku iz st. I izreke, sud je odlučio kao u st. III izreke ovog rješenja.

Sud je obavezan javno objaviti odluku u skladu sa čl. 17. st. 1. i čl. 117. st. 1. ZOPVU.

Sudija
Dino Aličić

Pouka o pravnom lijeku: Protiv ovog rješenja dopuštena je žalba u roku od tri dana od dana objave.